

primio, iako su me se teško dojmili. Naime, oni su mi saopćili da posljednjih dana lipljan nije pogledao mušice i da mi ne preostaje ništa drugo nego varalicom pokušati na pastrmku. Dakle, loša perspektiva koja mi ostavlja da i dalje samo zamišljam kako izgledaju lipljani iz Luče.

Brzo sam se spremio i za desetak minuta prešao 7—8 km u pravcu Gusinja. Montirao sam pribor i varalicom počeo pretraživati rijeku. Moji savjetodavci su mi još napomenuli da bez dugačkih čizama ne treba ni polaziti na Luču, jer se ona mrzla ne može gaziti, a vrbe na obalama je čine teško pristupačnom. Puna dva sata na moje sedefaste i leptiraste varalice pastrmka se nije ni obazrela. Složio sam pribor, stavio ga u futrolu i uprkos savjetima pokušao na mušicu, iako od toga nisam mnogo očekivao. Još dok sam bacao varalicu prišao mi je dječčić od desetak godina. Nije to bila uobičajena dječja radoznalost, nego je došao da me ponudi jedrim i zrelim šljivama po kojima je poznata okolina Plava. To je bio odraz neobično razvijene gostoljubivosti toga naroda. Poslije drugog zabacivanja mušice lipljan se »javio«. Čak sam ga i vidio. To je bio uspjeh, jer sada barem mogu reći da sam vidio lipljana iz Luče. Ali kod trećeg ili četvrtog zabacivanja lipljan je uzeo jednu od mojih jarebičarki. Bio je to primjerak otprilike 500 grama težak. Promatrao sam ga sa svih strana, pomišljajući na moje savjetodavce koji su mi, makar i dobronamjerno, učinili medvjedu uslugu. Zatim sam ohrabren uspjehom počeo neumorno zabacivati da se iskoristi svaki trenutak vremena. Zaba-

civati sam mogao samo sa otvorenih dijelova obale. Na tim mjestima su ribolovci mjestimično od busena izgradili male nasipe da bi sa njih mogli dopirati do suprotne obale. Dakle, to su bila mjesta sa kojih su varalice i mušice često padale na površinu rijeke. Ali i pored toga ja sam za svega tridesetak minuta izvadio četiri lipljana od kojih je svaki bio teži od 500 grama. Kada mi je peti uzeo mušicu, nije mi se više žurilo. Želio sam da ga što više osjećam u ruci, da se igram s njime. Dozvolio sam mu da malo šeta po vodi, ne žureći sa namotavanjem. Ali to je bila nepopravljiva greška. Lipljan mi se zapleo u granje potonulog drveta. To je bio veliki gubitak i trenutak koji mi je bacio sjenku na nezaboravni doživljaj sa Luče. Bio je to najkrupniji primjerak toga dana, a možda i najkrupniji lipljan koga sam ulovio uopšte. Istina, svoje mjesto među najkrupnijima je obezbijedio samim tim što je pobjegao. Tako se obično misli, iako to ne mora biti uvijek tačno. Stavio sam nove mušice, bez velikog odabiranja i već poslije dva-tri ubačaja dobio sam novog lipljana. No, kako je već noć bila blizu, završio sam sa ribolovom. Novo zadovoljstvo sam očekivao povratkom u hotel kada budem drugovima ribolovcima pokazivao lipljane. Ali nažalost, oni su baš toga dana otputovali.

Prosječna težina lipljana iznosila je 700 grama. Grupa slovenačkih planinara iskreno mi se zahvalila na dobroj večeri. Sutradan sam produžio, obojačen novim iskustvom da savjeti, iako dobronamjerni, nisu po pravilu uvijek korisni.

J. Bogdanović, Beograd

Iz inostranih časopisa

GAJENJE TROPSKIH RIBA U BELGIJI U ZAGREJANIM MALIM RIBNJACIMA

Ogledna stanica za poljoprivredu u Linkebeeku u Belgiji proučava ribarstvo belgijskog Konga. U tu svrhu napravljeni su mali ribnjaci pod krovom, koji se stalno zagrevaju. U njima se gaji riba *Tilapia*, kojoj temperatura vode ne sme da bude manja od 12° C. Naročito je uzeta u obzir vrsta *Tilapia macrochir*, koja se hrani planktonom, i *Tilapia melanopleura*, koja se hrani biljkama.

Sve *Tilapia* vrste žive u svojoj domovini, u Africi, u barama, jezerima, rekama, lagunama, uopšte u slatkim i brakčnim vodama. Ima ih dosta vrsta, ali samo neke imaju privrednu vrednost za pomenute tropske predele. Kako je u tim tropskim predelima pomanjkanje belančevina životinjskog porekla, to se ta potreba nadoknađuje iz ribljeg mesa, pa se nastoji što više unaprediti ribarstvo u tim oblastima. Pošto u belgijskom Kongu ima malo morske obale prema tome je i morsko ribarstvo slabo razvijeno, pa se na račun toga nastoji razviti što više slatkovodno ribarstvo, i to najviše u jezerima. Stručnjaci misle da bi bez veštačkog hranjenja i đubrenja mogli posti-

ći oko 500 kg ribe po hektaru godišnje, a uz veštačko hranjenje i đubrenje oko 9300 kg po hektaru godišnje. Kada *Tilapia melanopleura* jede vodeno bilje onda jede i lišće onog bilja čije su peteljke mekane. Njima ubacuju za hranu brašno od mlinskih otpadaka i prekrupu od kukuruza.

Vrednošću ishrane nekih vrsta *Tilapia* zainteresovala se i Međunarodna organizacija za ishranu FAO. Zato će gajenje ovih riba biti prošireno na Malaju, Siam, Cejlon, Filipine, Zapadnu Indiju i na obližnji Istok. Riba će se delimično gajiti i po pirinčanim poljima.

Da bi se mogao u Evropi proučavati život korisnih vrsta *Tilapia* iz Afrike, sagrađeni su u Belgiji veliki cementni bazeni, pravi mali ribnjaci, u kojima se gaji ova riba pod povišenom temperaturom vode. U tu svrhu postavljene su peći pod zemljom i od njih polaze željezne cevi koje prolaze kroz te bazene. Peći su neprestano zagrijavane i topao vazduh u cevima zagreva vodu u bazenima. Pazi se da temperatura vode ne spadne na manje od 12° C. Prema pisanju stručne štampe, opiti se kroz ove poslednje godine dali dobre rezultate.

(Prema članku dr. V. Brandt-a u časopisu »Der Fischwirt« 6/1953).

A. Tadić

PASTRMSKE RIBE U AKVARIJUMIMA

G. G. Schwanden, Schweizerische Fischerei Zeitung
br. 1/1954.

Ranije smo dva puta izneli u »Ribarstvu Jugoslavije« broj 8/9 iz 1947 i u broju 5 iz 1953 god. o uzgoju mladice-glavatičice (**Hucho hucho** L., *Salmo hucho* L.) u akvarijumima, i to prvi slučaj u Dragomelju kod nas, gde su u betonskim akvarijumima-bazenima dužine 1,50, širine 0,80, i dubine 0,50 m uspešno gajili primerke od 6—8 cm dužine. Drugi je slučaj sa dve ovakve ribe preko jednog metra dužine u akvarijumima zoološkog parka u Münchenu. Drže ih u akvarijumima dužine 2,6, širine 2 i dubine 1,3 m.

Sada ćemo ukazati na treći slučaj gajenja pastrmki u akvarijumima, ali, nažalost, pisac te beleške **G. G. Schwanden — G. L.** u »*Schweizerische Fischerei Zeitung*« br. I. iz 1954 god. ne navodi koja je to vrste pastrmskih riba. On kaže da već preko dvadeset godina gaji s uspehom pastrmke. U tome nastoji da se približi prirodi.

Akvarijum mu je građen od čeličnog lima 100:90:45 cm. Sadrži 400 l vode. Akvarijum je ukopan u bašti, u zemlju, sa nivoom površine same zemlje. Na dno je postavio potočni pesak, i to grube komade. Vodu dovodi pomoću cevi iz praonice, na 20 cm iznad dna akvarijuma, u uglu, na njegovoj uzdužnoj strani. Odvod vode je u gornjem uglu iznad dovoda, pa se voda kroz posebnu cev vraća dole u kanalizaciju.

Osvežavanje vazduhom vrši se mešanjem vode i vazduha. Cev iznad vode upija kroz levak vazduh i kroz rupice on ulazi u vodu.

Akvarijum je na otvorenom, ali stoji tako da osim sunčane svetlosti ima i hladovine. U leto biljke pružaju hladovinu svojim velikim listovima.

Uproleće Schwanden pušta u akvarijum larve insekta mrežokrilca (*Neuroptera*) *Limnophilus rhombicus*, koje pojedju sve alge na njegovim zidovima, a onda pastrmke pojedju ove larve. Inače čisti akvarijum dva do tri puta preko leta.

Da bi se ribe sačuvala od gljivica (parazita, bolesti) ubaci u vodu punu šaku soli, i to od maja do avgusta, jedanput mesečno.

Za hranu im ubacije larve insekata i crve.

Navodi da su mu neke živele i do deset godina. Dalje piše: da je dosada imao 160 komada pastrmki.

Kaže da akvarijum nije ničim pokriven, a da nijedna riba nije iskočila napolje.

Šteta što pisac ne navodi na koji još način, osim onog biološkog, čisti akvarijume, što bi bilo interesantno, jer su oni od metala, čeličnog lima. Još je trebao navesti gde premešta ribe za vreme čišćenja akvarijuma, da li ima rezervni akvarijum, ili ribe stavlja u neke druge sudove. Naročito je šteta, što ne navodi koje su veličine bile te njegove pastrmke, naime, kolike su bile kada ih je ubacio u vodu, a kolike su bile na kraju života, dakle, u desetoj godini, kako on navodi.

A. Tadić

Vijesti iz narodnih republika

GODIŠNJA SKUPŠTINA PRVE RIBARSKE ZADRUGE SLAV. BROD

Prva ribarska adruaga s. o. j. u Slav. Brodu održala je svoju godišnju skupštinu dne 25. III. 1956.

Iz podnesenih izvještaja za 1955. god. vidjelo se sljedeće: Plan ulova ribe ostvaren je tek sa 80%. Ulovljenom ribom zadruga je snabdijevala Slav. Brod, Bos. Brod, Tuzlu te još neka rudarska naselja u Bosni. Pored toga zadruga je u vrijeme veće potražnje nabavila i stavila na tržište nešto ribnjačke ribe. Radi slabe opremljenosti sredstvima za transport i čuvanje ribe zadruga je pretrpjela izvjesne gubitke, pokvarilo joj se oko 1000 kg ribe. Krivolovstvo je na njenom ribolovnom području dosta razvijeno, a kontrola nad ribolovom je vrlo slaba. Zadruga nije bila u stanju nabaviti potreban ribarski materijal, pogotovu otkako je ukinut regres Bilanca za 1955. god. iskazuje ukupan promet od 4.000.000, a dobit 102.000 Din.

Skupština je isključila nekoliko članova, koji svojim radom nisu zadovoljili, primila je nešto novih članova i razradila plan ulova ribe za 1956. god. sa zaduženjima od 200 do 800 kg po članu.

U diskusiji je ukazano na manjkavu kontrolu ribolova i krivolovstva, štetnost utjecaja otpadnih voda rafinerije u Bos. Brodu, nestašicu i visoke cijene ribarskog materijala, kao i potrebu čvršće organizacije i konsolidacije zadruga.

Skupštini su prisustvovali delegati sportskih ribolovnih društava iz Slav. i Bos. Broda te Udruženja privrednih organizacija slatkovodnog ribarstva NRH, koji su također uzeli učešća u diskusiji. Od strane Narodne vlasti i Zadružnog saveza nije nitko prisustvovao.

Skupština je dala razrješnicu starom upravnom i nadzornom odboru, izabrala novu upravu, kojoj je dala ovlaštenje za podizanje kredita u iznosu do 500.000 Din.

E. K.

GODIŠNJA SKUPŠTINA RIBARSKE ZADRUGE S O. J. KARLOVAC

Dne 15. III. 1956. g. održala je Ribarska zadruga s. o. j. Karlovac svoju XI. godišnju skupštinu.

Rad skupštine odvijao se veoma skladno. U izvještajima tajnika, blagajnika i nadzornog odbora konstantirano je, da je zadruga u toku 1955. g. uspješno poslovala, svoje obaveze prema društvenoj zajednici izvršavala uredno i na vrijeme, a grad Karlovac i Dugu Resu snabdijela sa 28.700 kg ribe. Od toga je vlastita proizvodnja 12.520 kg, dok je ostatak ribnjačka i morska riba. Zadruga je odijelila u 1955. g. iznos od 300.000 Din. za poribljavanje rijeke Kupe mlađem šarana i soma. Bilanca iskazuje ukupan promet od 3.153.895 Din., a dobitak 561.001 Din.